

Amb el programa de la Diputació de Girona **Descoberta de l'entorn natural a l'escola**, els centres educatius dels municipis gironins de menys de 10.000 habitants podran sol·licitar dur a terme unitats didàctiques d'educació ambiental, consistents en la descoberta dels entorns naturals propers dels municipis per part de l'alumnat dels cicles mitjà i superior de primària.

Descobrir l'entorn natural en l'àmbit forestal i faunístic permetrà a l'alumnat esdevenir protagonista del seu procés personal educatiu a través de situacions d'aprenentatge pràctiques i cooperatives, en les quals desenvoluparan un sentit de pertinença al territori.

Les unitats didàctiques del programa estan pensades perquè les escoles participants tinguin la possibilitat de treballar amb diferents continguts educatius vinculats a les matèries dels respectius currículums acadèmics, a través d'experiències educatives vivencials i lligades a l'entorn natural del municipi.

ESTRUCTURA I CONTINGUT DE LES UNITATS DIDÀCTIQUES

Cada unitat didàctica consta de **tres sessions**, que es duran a terme en tres dies consecutius de la setmana.

UNITAT DIDÀCTICA 1: «Descobrim els rastres»

Nivell: Cicle superior

Sessió 1: Sessió introductòria a l'aula del contingut de la unitat didàctica. Es farà una dinàmica de presentació de l'educador i els alumnes. Aquesta unitat didàctica dimensiona la fauna que habita els nostres entorns naturals, i explica quins són els rastres que deixa la seva presència. Valorarem la petjada humana que tenim en els ecosistemes i en els hàbitats naturals d'aquesta fauna. Activarem el coneixement previ de l'alumnat amb un joc cooperatiu i un mural col·laboratiu. S'entregarà el dossier de l'alumnat, on s'iniciarà el procés d'autoavaluació KPSI. Aquesta sessió tindrà una durada d'1,5 hores.

Sessió 2: Sortida de camp de tot el dia. Esmorzarem i dinarem a l'entorn. La segona sessió pretén posar en pràctica, mitjançant una metodologia experimental, autònoma i cooperativa, el contingut teòric introduït en la primera sessió. Farem un itinerari per cercar rastres reals a l'entorn natural i una gimcana, i veurem una exposició molt completa de rastres d'animals, que analitzarem! Aquesta sessió tindrà una durada de 6 hores.

Sessió 3: Sessió de tancament al centre educatiu. A través de diverses activitats de cloenda i de reflexió dialògica i col·lectiva integrem allò que hem après. Farem petjades

reals amb argila i una dinàmica reflexiva titulada «Quina petjada deixem?». Farem l'avaluació final KPSI perquè cada alumne s'autoavaluï i dimensioni quin ha estat el seu procés d'aprenentatge. Aquesta sessió tindrà una durada de 3 hores.

UNITAT DIDÀCTICA 2: «L'aigua i la vida que genera» Nivell: Cicle superior

Sessió 1: Sessió introductòria a l'aula del contingut de la unitat didàctica. Farem una dinàmica de presentació de l'educador i els alumnes. Activarem el coneixement previ de l'alumnat i farem una explicació guiada, visual i interactiva del cicle de l'aigua. Jugarem al joc de rol «Soc una gota!». Farem una teatralització del fenomen de l'acreció i la formació dels núvols. S'entregarà el dossier de l'alumnat, on s'iniciarà el procés d'autoavaluació KPSI. Aquesta sessió tindrà una durada d'1,5 hores.

Sessió 2: Sortida de camp de tot el dia! Esmorzarem i dinarem a l'entorn. La segona sessió pretén posar en pràctica, mitjançant una metodologia experimental, autònoma i cooperativa, el contingut teòric introduït en la primera sessió. Ens desplaçarem a un punt d'aigua proper a l'escola (riu, riera, bassa o espai humit). Extraurem nanses i observarem fauna. Farem una captura manual de macroinvertebrats amb salabrets, safates i pots lupa. Identificarem totes les espècies i determinarem l'estat de conservació de l'ecosistema.

Sessió 3: Sessió de tancament al centre educatiu. Taller de construcció d'un filtre natural amb ampolles per simular la funció de filtració del riu i de les estacions de depuració d'aigües residuals (EDARs). Farem el mural de reflexions «Què m'ha ensenyat el riu i l'aigua?» i una reflexió dialògica i col·lectiva per integrar allò que hem après. Farem l'avaluació final KPSI perquè cada alumne s'autoavaluï i dimensioni quin ha estat el seu procés d'aprenentatge. Aquesta sessió tindrà una durada de 3 hores.

UNITAT DIDÀCTICA 3: «Els nostres veïns els ocells» Nivell: Cicle superior

Sessió 1: Sessió introductòria a l'aula del contingut de la unitat didàctica. Activarem el coneixement previ de l'alumnat i introduïrem el marc conceptual de la unitat didàctica amb una identificació inicial dels diferents tipus d'ocells amb els seus rastres (rastres reals que portaran a l'aula les nostres educadores). Amb una aplicació web, identificarem alguns cants clau, per preparar-nos per a la sortida. S'entregarà el dossier de l'alumnat, on s'iniciarà el procés d'autoavaluació KPSI. Aquesta sessió tindrà una durada d'1,5 hores.

Sessió 2: Sortida de camp de tot el dia! Esmorzarem i dinarem a l'entorn. La segona sessió pretén posar en pràctica, mitjançant una metodologia experimental, autònoma i cooperativa, el contingut teòric introduït en la primera sessió. Farem un itinerari per

l'entorn natural proper a l'escola observant els ocells amb prismàtics. Durem a terme una dinàmica amb una rotllana de silenci per sentir els ocells que hi ha a prop i tractar d'identificar la diversitat i algunes espècies. Tot seguit, farem un cens d'ocells per grups i per l'entorn natural proper i compararem les dades preses. Aquesta sessió tindrà una durada de 6 hores.

Sessió 3: Sessió de tancament al centre educatiu, en la qual reflexionarem sobre allò que hem après i com podem resoldre certes problemàtiques que afecten els ocells del nostre entorn. Farem un taller per fabricar menjadores amb mantega de cacau i llavors per a ocells granívors, i ubicarem alguna de les menjadores en llocs segurs de l'escola per observar-les posteriorment. Farem l'avaluació final KPSI perquè cada alumne s'autoavaluï i dimensioni quin ha estat el seu procés d'aprenentatge. Aquesta sessió tindrà una durada de 3 hores.

UNITAT DIDÀCTICA 4: «Flora i etnobotànica»

Nivell: Cicle mitjà

Sessió 1: Sessió introductòria a l'aula del contingut de la unitat didàctica. Es faran algunes activitats i dinàmiques per activar el coneixement previ de l'alumnat i introduïrem el marc conceptual de la unitat. Parlarem de la història de les plantes remeieres a Catalunya i de les trementinaires. Jugarem a esbrinar diferents espècies d'aromàtiques amb l'observació i el tast sensorial de mostres de plantes: romaní, farigola, espígol... S'entregarà el dossier de l'alumnat, on s'iniciarà el procés d'autoavaluació KPSI. Aquesta sessió tindrà una durada d'1,5 hores.

Sessió 2: Sortida de camp de tot el dia! Esmorzarem i dinarem a l'entorn. La segona sessió pretén posar en pràctica, mitjançant una metodologia experimental, autònoma i cooperativa, el contingut teòric introduït en la primera sessió. Passejarem pels horts, camins i marges propers a l'escola fins a arribar a una zona forestal propera al centre, on observarem, identificarem i recollirem plantes. Cada alumne elaborarà la seva bosseta d'olor. Aquesta sessió tindrà una durada de 6 hores.

Sessió 3: Sessió de tancament al centre educatiu, en la qual farem una reflexió col·lectiva i integrarem allò que hem après. Elaborarem una pasta de dents casolana amb les plantes aromàtiques recollides. Farem l'avaluació final KPSI perquè cada alumne s'autoavaluï i dimensioni quin ha estat el seu procés d'aprenentatge. Aquesta sessió tindrà una durada de 3 hores.

UNITAT DIDÀCTICA 5: «Els meus amics els insectes»

Nivell: Cicle mitjà

Sessió 1: Sessió introductòria a l'aula del contingut de la unitat didàctica. Es faran algunes activitats i dinàmiques per activar el coneixement previ de l'alumnat i introduir el marc conceptual de la unitat. S'entregarà el dossier de l'alumnat, on s'iniciarà el procés d'autoavaluació KPSI. Aquesta sessió tindrà una durada d'1,5 hores.

Sessió 2: Sortida de camp de tot el dia! Esmorzarem i dinarem a l'entorn. La segona sessió pretén posar en pràctica, mitjançant una metodologia experimental, autònoma i cooperativa, el contingut teòric introduït en la primera sessió. Farem una sortida per l'entorn natural forestal proper a l'escola en la qual cercarem i identificarem artròpodes, amb salabrets, safates i pots lupa. Farem un joc teatralitzat sobre la xarxa tròfica i la pol·linització. Aquesta sessió tindrà una durada de 6 hores.

Sessió 3: Sessió de tancament al centre educatiu. A través de diverses activitats de cloenda i de reflexió col·lectiva, integrarem allò que hem après. Construïrem un hotel d'insectes a l'escola i farem l'avaluació final KPSI perquè cada alumne s'autoavaluï i dimensionï quin ha estat el seu procés d'aprenentatge. Aquesta sessió tindrà una durada de 3 hores.